ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/മധ്യഭാഗഃ/അധ്യായഃ 73 വിഷ്ണുമാഹാത്മ്യം

സൂത ഉവാച
ഏവമാരാധ്യ ദേവേശമീശാനം നീലലോഹിതമ് .
പ്രഹ്വോഽതിപ്രണതസ്തസ്മൈ പ്രാഞ്ജലിർവാക്യമബ്രവീത് .. 2,73.1 ..

കാവ്യസ്യ ഗാത്രം സംസ്പൃശ്യ ഹസ്തേന പ്രീതിമാൻഭവഃ .
നികാമം ദർശനം ദത്ത്വാ തത്രൈവാന്തരധാദ്ധരഃ .. 2,73.2 ..

തതഃ സോഽതർഹിതേ താസ്മിന്ദേവേ സാനുചരേ തദാ .
തിഷ്ഠന്തീം പ്രാജലിർഭൂത്വാ ജയന്തീമിദമബ്രവീത് .. 2,73.3 ..

കസ്യ ത്വം സുഭഗേ കാ വാ ദുഃഖിതേ മയി ദുഃഖിതാ .
സഹതാ തപസാ യുക്തം കിമർഥം മാം ജിഗീഷസി .. 2,73.4 ..

അനയാ സതതം ഭക്ത്യാ പ്രശ്രയേണ ദമേന ച .
സ്നേഹേന ചൈവ സുശ്രോണി പ്രീതോഽസ്മി വരവർണിനി .. 2,73.5 ..

കിമിച്ഛസി വരാരോഹേ കസ്തേ കാമഃ സമൃദ്ധ്യതാമ് .
തം തേ സംപൂരയാമ്യദ്യ യദ്യപി സ്യാത്സുദുർലഭഃ .. 2,73.6 ..

ഏവമുക്താബ്രവീദേനം തപസാ ജ്ഞാതുമർഹസി .
ചികീർഷിതം മേ ബ്രഹ്മിഷ്ഠ ത്വം ഹി വേത്ഥ യഥാതഥമ് .. 2,73.7 ..

ഏവമുക്തോഽബ്രവീദേനാം ദൃഷ്ട്വാ ദിവ്യേന ചക്ഷുഷാ .
മാഹേന്ദ്രീ ത്വം വരാരോഹേ മദ്ധിതാർഥമിഹാഗതാ .. 2,73.8 ..

മയാ സഹ ത്വം സുശ്രോണി ദശവർഷാണി ഭാമിനി .
അദൃശ്യം സർവഭൂതൈസ്തു സംപ്രയോഗമിഹേച്ഛസി .. 2,73.9 ..

ദേവീന്ദ്രനീലവർണാഭേവരാരോഹേ സുലോചനേ .
ഇമം വൃണീഷ്വ കാമം ത്വം മത്തോ വൈ വൽഗുഭാഷിണി .. 2,73.10 ..

ഏവം ഭവതു ഗച്ഛാവോ ഗൃഹാന്മത്തേഭഗാമിനി .

ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/മധ്യഭാഗഃ

1. അധ്യായഃ 1
2. അധ്യായഃ 2
3. അധ്യായഃ 3
4. അധ്യായഃ 4
5. അധ്യായഃ 5
6. അധ്യായഃ 6
7. അധ്യായഃ 7
8. അധ്യായഃ 8
9. അധ്യായഃ 9
10. അധ്യായഃ 10
11. അധ്യായഃ 11
12. അധ്യായഃ 12
13. അധ്യായഃ 13
14. അധ്യായഃ 14
15. അധ്യായഃ 15
16. അധ്യായഃ 16
17. അധ്യായഃ 17
18. അധ്യായഃ 18
19. അധ്യായഃ 19
20. അധ്യായഃ 20
21. അധ്യായഃ 21
22. അധ്യായഃ 22
23. അധ്യായഃ 23
24. അധ്യായഃ 24

തതഃ സ്വഗൃഹമാഗമ്യ ജയത്യാ സഹിതഃ പ്രഭുഃ .. 2,73.11 ..

സ തയാ ചാവസദ്ദേവ്യാ ദശ വർഷാണി ഭാർഗവഃ .
അദൃശ്യഃ സർവഭൂതാനാം മായയാ സംവൃതസ്തദാ .. 2,73.12 ..

കൃതാർഥമാമതം ജ്ഞാത്വാ കാവ്യം സർവേ ദിതേഃ സുതാഃ .
അഭിജഗ്സുർഗൃഹം തസ്യ മുദിതാസ്തം ദിദൃക്ഷവഃ .. 2,73.13 ..

ഗതാ യദാ ന പശ്യന്തി ജയത്യാ സംവൃതം ഗുരുമ് .
ലക്ഷമം തസ്യ തദ്ബുദ്ധ്വാ പ്രതിജഗ്മുര്യഥാഗതമ് .. 2,73.14 ..

ബൃഹസ്പതിസ്തു സംരുദ്ധം ജ്ഞാത്വാ കാവ്യം വരേണ ഹ .
പ്രീത്യർഥേ ദശ വർഷാണി ജയന്ത്യാ ഹിതകാമ്യയാ .. 2,73.15 ..

ബുദ്ധ്വാ തദന്തരം സോ്ഥ ദേവാനാം മന്ത്രചോദിതഃ .
കാവ്യസ്യ രൂപമാസ്ഥായ സോ്സുരാൻസമഭാഷത .. 2,73.16 ..

തതഃ സോ്ഭ്യാഗതാന്ദൃഷ്ട്വാ ബൃഹസ്പതിരുവാച താൻ .
സ്വാഗതം മമ യാജ്യാനാം സംപ്രാപ്തോ്സ്മി ഹിതായ ച .. 2,73.17 ..

അഹം വോ്ധ്യാപയിഷ്യാമി പ്രാപ്താ വിദ്യാ മയാ ഹി യാഃ .
തതസ്തേ ഹൃഷ്ടമനസോ വിദ്യാർഥമുപപേദിരേ .. 2,73.18 ..

പൂർണേ കാവ്യസ്തദാ തസ്മിൻസമയേ ദശവാർഷികേ .
സമയാന്തേ ദേവയാജീ സദ്യോ ജാതമതിസ്തദാ .. 2,73.19 ..

ബുദ്ധിം ചക്രേ തതശ്ചാപി യാജ്യാനാം പ്രത്യവേക്ഷണേ .
ശുക്ര ഉവാച
ദേവി ഗച്ഛാമ്യഹം ദ്രഷ്ടും തവ യാജ്യാഞ്ഛുചിസ്മിതേ .. 2,73.20 ..

വിഭ്രാന്തപ്രേക്ഷിതേ സാധ്വി ത്രിവർണായതലോചനേ .
ഏവമുക്താബ്രവീദ്ദേവീ ഭജ ഭക്താം മഹാവ്രത .
ഏഷ ബ്രഹ്മൻസതാം ധർമോ ന ധർമം ലോപയാമി തേ .. 2,73.21 ..

സൂത ഉവാച
തതോ ഗത്വാ സുരാന്ദൃഷ്ട്വാ ദേവാചാര്യേണ ധീമതാ .. 2,73.22 ..

വഞ്ചിതാൻകാവ്യരൂപേണ വചസാ പുനരബ്രവീത് .
കാവ്യം മാമനുജാനീധ്വമേഷ ഹ്യാങ്ഗിരസോ മുനിഃ .. 2,73.23 ..

വഞ്ചിതാ ബത യൂയം വൈ മയി സക്തേ തു ദാനവാഃ .
ശ്രുത്വാ തഥാ ബ്രുവാണം തം സംഭ്രാന്താ ദിതിജാസ്തതഃ .. 2,73.24 ..

സംപ്രൈക്ഷന്താവുഭൗ തത്ര സ്ഥിരാസീനൗ ശുചിസ്മിതൗ .
സംപ്രമൂഢാഃ സ്ഥിതാഃ സർവേ പ്രാപദ്യന്ത ന കിഞ്ചന .. 2,73.25 ..

25. അധ്യായഃ 25
26. അധ്യായഃ 26
27. അധ്യായഃ 27
28. അധ്യായഃ 28
29. അധ്യായഃ 29
30. അധ്യായഃ 30
31. അധ്യായഃ 31
32. അധ്യായഃ 32
33. അധ്യായഃ 33
34. അധ്യായഃ 34
35. അധ്യായഃ 35
36. അധ്യായഃ 36
37. അധ്യായഃ 37
38. അധ്യായഃ 38
39. അധ്യായഃ 39
40. അധ്യായഃ 40
41. അധ്യായഃ 41
42. അധ്യായഃ 42
43. അധ്യായഃ 43
44. അധ്യായഃ 44
45. അധ്യായഃ 45
46. അധ്യായഃ 46
47. അധ്യായഃ 47
48. അധ്യായഃ 48
49. അധ്യായഃ 49
50. അധ്യായഃ 50
51. അധ്യായഃ 51
52. അധ്യായഃ 52
53. അധ്യായഃ 53
54. അധ്യായഃ 54
55. അധ്യായഃ 55
56. അധ്യായഃ 56
57. അധ്യായഃ 57
58. അധ്യായഃ 58
59. അധ്യായഃ 59
60. അധ്യായഃ 60
61. അധ്യായഃ 61
62. അധ്യായഃ 62
63. അധ്യായഃ 63
64. അധ്യായഃ 64

65. അധ്യായഃ 65
66. അധ്യായഃ 66
67. അധ്യായഃ 67
68. അധ്യായഃ 68
69. അധ്യായഃ 69
70. അധ്യായഃ 70
71. അധ്യായഃ 71
72. അധ്യായഃ 72
73. അധ്യായഃ 73
74. അധ്യായഃ 74

തതസ്തേഷു പ്രമൂഢേഷു കാവ്യസ്താൻപുനരബ്രവീത് .
ആചാര്യോ യോ ഹ്യയം കാവ്യോ ദേവായാര്യോഽയമങ്ഗിരാഃ .. 2,73.26 ..

അനുഗച്ഛത മാം സർവേ ത്യജതൈനം ബൃഹസ്പതിമ് .
ഏവമുക്തേ തു തേ സർവേ താവുഭൗ സമവേക്ഷ്യ ച .. 2,73.27 ..

തദാസുരാ വിശേഷ തു ന വ്യജാനംസ്തയോർദ്വയോഃ .
ബൃഹസ്പതിരുവാചൈനാമം ഭ്രാതോഽയമങ്ഗിരാഃ .. 2,73.28 ..

കാവ്യോഽഹം വോ ഗുരുർദൈത്യാ മദ്രൂപോഽയം ബൃഹസ്പതിഃ .
സംമോഹയതി രൂപേണ മാമകേനൈഷ വോഽസുരാഃ .. 2,73.29 ..

ശ്രുത്വാ തസ്യ വചസ്തേ വൈ സംമന്ത്ര്യാഥ വചോഽബ്രുവൻ .
അയം നോ ദശവർഷാണി സതതം ശാസ്തി വൈ പ്രഭുഃ .. 2,73.30 ..

ഏഷ വൈ ഗുരുരസ്മാകമന്തരേപ്സുരയം ദ്വിജാഃ .
തതസ്തേദാനവാഃ സർവേ പ്രണിപത്യാഭിവാദ്യ ച .. 2,73.31 ..

വചനം ജഗൃഹുസ്തസ്യ വിദ്യാഭ്യാസേന മോഹിതാഃ .
ഊചുസ്തമസുരാഃ സർവേ ക്രുദ്ധാഃ സംരക്തലോചനാഃ .. 2,73.32 ..

അയം ഗുരുർഹിതോഽസ്മാകം ഗച്ഛ ത്വം നാസി നോ ഗുരുഃ .
ഭാർഗവോഽഗിരസോ വായം ഭവത്വേഷൈവ നോ ഗുരുഃ .. 2,73.33 ..

സ്ഥിതാ വയം നിദേശേഽസ്യ ഗച്ഛ ത്വം സാധു മാ ചിരമ് .
ഏവമുക്ത്വാ സുരാഃ സർവേ പ്രാപദ്യന്ത ബൃഹസ്പതിമ് .. 2,73.34 ..

യദാ ന പ്രതിപദ്യന്തേ തേനോക്തം തന്മഹദ്ധിതമ് .
ചുകോപ ഭാർഗവസ്തേ ഷാമവലേപേന വൈ തദാ .. 2,73.35 ..

ബോധിതാപി മയാ യസ്മാന്ന മാം ഭജത ദാനവാഃ .
തസ്മാത്പ്രണഷ്ടസംജ്ഞാ വൈ പരാഭവമവാപ്സ്യഥ .. 2,73.36 ..

ഇതി വ്യാഹൃത്യ താൻകാവ്യോ ജഗാമാഥ യഥാഗതമ് .
ശപ്താംസ്താനസുരാഞ്ജ്ഞാത്വാ കാവ്യേന തു ബൃഹസ്പതിഃ .. 2,73.37 ..

കൃതാർഥഃ സ തദാ ഹൃഷ്ടഃ സ്വരൂപം പ്രത്യപദ്യത .
ബുദ്ധ്വാസുരാംസ്തദാ ഭ്രഷ്ടാൻകൃതാർഥോഽന്തർദ്ധിമാഗമത് .. 2,73.38 ..

തതഃ പ്രനഷ്ടേ തസ്മിംസ്തേ വിഭ്രാന്താ ദാനവാസ്തദാ .
അഹോ ധിഗ്വഞ്ചിതാഃ സ്നേഹാത്പരസ്പരമഥാബ്രുവൻ .. 2,73.39 ..

ധർമതോഽവിമുഖാശ്ചൈവ കാരിതാ വേധസാ വയമ് .
ദഗ്ധാശ്ചൈവോപധായോഗാത്സ്വേസ്വേ കാര്യേ തു മായയാ .. 2,73.40 ..

തതോഽസുരാഃ പരിത്രസ്താ ദേവേഭ്യസ്ത്വരിതാ യയുഃ .
പ്രഹ്ലാദമഗ്രതഃ കൃത്വാ കാവ്യസ്യാനുഗമം പുനഃ .. 2,73.41 ..

തതഃ കാവ്യം സമാസാദ്യ ഹ്യഭിതസ്ഥു രവാങ്മുഖാഃ .
താനാഗതാൻപുനർദൃഷ്ട്വാ കാവ്യോ യാജ്യാനുവാച ഹ .. 2,73.42 ..

മയാ സംബോധിതാഃ കാലേ യതോ മാം നാഭ്യനന്ദഥ .
തതസ്തേനാവലേപേന ഗതാ യൂയം പരാഭവമ് .. 2,73.43 ..

പ്രഹ്ലാദസ്തമഥോവാച മാനസ്ത്വം ത്യജ ഭാർഗവ .
സ്വാന്യാജ്യാൻഭജമാനാംശ്ച ഭക്താംശ്ചൈവ വിശേഷതഃ .. 2,73.44 ..

ത്വയ്യദൃഷ്ടേ വയം തേന ദേവാചാര്യേണ മോഹിതാഃ .
ഭക്താനർഹസി നസ്ത്രാതും ജ്ഞാത്വാ ദീർഘേണ ചക്ഷുഷാ .. 2,73.45 ..

യദി നസ്ത്വം ന കുരുഷേ പ്രസാദം ഭൃഗുനന്ദന .
അപധ്യാതാസ്ത്വയാ ഹ്യദ്യ പ്രവേക്ഷ്യാമോരസാതലമ് .. 2,73.46 ..

സൂത ഉവാച
ജ്ഞാത്വാ കാവ്യോ യഥാതത്ത്വം കാരുണ്യേന മഹീയസാ .
ഏവം ശുക്രോഽനുനീതഃ സംസ്തതഃ കോപം ന്യവർത്തയത് .. 2,73.47 ..

ഉവാചേദം ന ഭേതവ്യം ഗന്തവ്യം ന രസാതലമ് .
അവശ്യംഭാവീഹ്യർഥോഽയം പ്രാപ്തോ വോ മയി ജാഗ്രതി .. 2,73.48 ..

ന ശക്യമന്യഥാകർത്തും ദിഷ്ടം ഹി ബലവത്തരമ് .
സംജ്ഞാ പ്രനഷ്ടാ യാ ചേയം കാമം താം പ്രതിലപ്സ്യഥ .. 2,73.49 ..

പ്രാപ്തഃ പര്യായകാലോ വാ ഇതി ബ്രഹ്മാഭ്യഭാഷത .
മത്പ്രസാദാച്ച യുഷ്മാഭിർഭുക്തം ത്രൈലോക്യമൂർജ്ജിതമ് .. 2,73.50 ..

യുഗാഖ്യാ ദശ സംപൂർണാ ദേവാനാക്രമ്യ മൂർദ്ധനി .
താവന്തമേവ കാലം വൈ ബ്രഹ്മാ രാജ്യമഭാഷത .. 2,73.51 ..

സാവർണികേ പുനസ്തുഭ്യം രാജ്യം കില ഭവിഷ്യതി .
ലോകാനാമീശ്വരോ ഭാവീ പൗത്രസ്തവ പുനർബലിഃ .. 2,73.52 ..

ഏവം കാലമയം പ്രോക്തഃ പൗത്രസ്തേ ബ്രഹ്മണാ സ്വയമ് .
തഥാഹൃതേഷു ലോകേഷു ന ശോകോ ന കിലാഭവത് .. 2,73.53 ..

യസ്മാത്പ്രവൃത്തയശ്ചാസ്യ ന കാമൈരഭിസംധിതാഃ .
തസ്മാദജേന പ്രീതേന ദത്തം സാവർണികേഽന്തരേ .. 2,73.54 ..

ദേവരാജ്യം ബലേർഭാവ്യമിതി മാമീശ്വരോഽബ്രവീത് .

തസ്മാദദൃശ്യോ ഭൂതാനാം കാലാകാങ്ക്ഷീ സ തിഷ്ഠതി .. 2,73.55 ..

പ്രീതേന ചാമരത്വം വൈ ദത്തം തുഭ്യം സ്വയംഭുവാ .
തസ്മാന്നിരുത്സുകസ്ത്വം വൈ പര്യായം സഹസാകുലഃ .. 2,73.56 ..

ന ച ശക്യം മയാ തുഭ്യം പുര സ്താദ്വൈ വിസർപിതുമ് .
ബ്രഹ്മണാ പ്രതിഷിദ്ധോഽസ്മി ഭവിഷ്യം ജാനതാ പ്രഭോ .. 2,73.57 ..

ഇമൗ ച ശിഷ്യൗ ദ്വൗ മഹ്യം തുല്യാവേതൗ ബൃഹസ്പതേഃ .
ദൈവതൈഃ സഹ സംരബ്ധാൻസർവാന്വോ ധാരയിഷ്യതഃ .. 2,73.58 ..

സൂത ഉവാച
ഏവമുക്താസ്തു ദൈതേയാ കാവ്യേനാക്ലിഷ്ടകർമണാ .
തതസ്താഭ്യാം യയുഃ സാർദ്ധം പ്രഹ്ലാദപ്രമുഖാസ്തദാ .. 2,73.59 ..

അവശ്യഭാവ്യമർഥം തം ശ്രുത്വാ ദൈതേയദാനവാഃ .
സഹസാ ശംസമാനാസ്തേ ജയം കാവ്യേന ഭാഷിതമ് .. 2,73.60 ..

ദംശിതാഃ സായുധാഃ സർവേ തതോ ദേവാൻസമാഹ്വയൻ .
അഥ ദേവാസുരാന്ദൃഷ്ട്വാ സംഗ്രാമേ സമുപസ്ഥിതാൻ .. 2,73.61 ..

തതഃ സംവൃതസന്നാഹാ ദേവാസ്താൻസമയോധയൻ .
ദേവാസുരേ തതസ്തസ്മിന്വർത്തമാനേ ശതം സമാഃ .
അജയന്താസുരാ ദേവാന്നഗ്രാ ദേവാ അമന്ത്രയൻ .. 2,73.62 ..

ദേവാ ഊചുഃ
ശണ്ഡാമർകപ്രഭാവേണ ജിതാഃ സ്മസ്ത്വസുരൈർവയമ് .
തസ്മാദ്യജ്ഞം സമുദ്ദിശ്യ കാര്യം ചാത്മഹിതം ച യത് .. 2,73.63 ..

യജ്ഞേനോപാഹ്വയിഷ്യാമസ്തതോ ജേഷ്യാമഹേഽസുരാൻ .
അഥോപാമന്ത്രയന്ദേവാഃ ശണ്ഡാമകാരൈ തു താവുഭൗ .. 2,73.64 ..

യജ്ഞേ ചാഹൂയ തൗ പ്രോക്തൗ ത്യജന്താമസുരാ ദ്വിജൗ .. 2,73.65 ..

ഗ്രഹം തു വാം ഗ്രഹീഷ്യാമോ ഹ്യനുജിത്യ തു ദാനവാൻ .
ഏവം തത്യജതുസ്തൗ തു ഷണ്ഡാമകാരൈ തദാ സുരാൻ .. 2,73.66 ..

തതോ ദേവാ ജയം പ്രാപ്താ ദാനവാശ്ച പരാഭവമ് .
ദേവാസുരാൻപരാഭാവ്യ ശണ്ഡാമർകാവുപാഗമൻ .. 2,73.67 ..

കാവ്യശാപഭിഭൂതാശ്ച അനാധാരാശ്ച തേ പുനഃ .
ബാധ്യമാനാസ്തദാ ദേവൈർവിവിശുസ്തേ രസാതലമ് .. 2,73.68 ..

ഏവം നിരുദ്യമാസ്തേ വൈ കൃതാ ശക്രേണ ദാനവാഃ .
തതഃ പ്രഭൃതി ശാപേന ഭൃഗുനൈമിത്തികേന ച .. 2,73.69 ..

യജ്ഞേ പുനഃ പുനർവിഷ്ണുര്യജ്ഞേഽഥ ശിഥിലേ പ്രഭുഃ .
കർതും ധർമവ്യവസ്ഥാന മധർമസ്യ പ്രണാശനമ് .. 2,73.70 ..

പ്രഹ്നാദസ്യ നിദേശേ തു യേഽസുരാ ന വ്യവസ്ഥിതാഃ .
മനുഷ്യവധ്യാംസ്താൻസർവാൻബ്രഹ്മാ വ്യാഹരത പ്രഭുഃ .. 2,73.71 ..

ധർമാന്നാരായണസ്തസ്മാത്സംഭൂതശ്ചാക്ഷുഷേഽന്തരേ .
യജ്ഞം പ്രവർത്തയാമാസ വൈന്യോ വൈവസ്വതേഽന്തരേ .. 2,73.72 ..

പ്രാദുർഭാവേ തു വൈന്യസ്യ ബ്രഹ്മൈവാസീത്പുരോഹിതഃ .
ചതുർഥ്യാം തു യുഗാഖ്യായാമാപന്നേഷു സുരേഷ്വഥ .. 2,73.73 ..

സംഭൂതഃ സ സമുദ്രാന്തർഹിരണ്യകശിപോർവധേ .
ദ്വിതീയോ നരസിംഹോഽഭൂദ്രൗദ്രഃ സുതപുരസ്സരഃ .. 2,73.74 ..

യജമാനം തു ദൈത്യേന്ദ്രമദിത്യാഃ കുലനന്ദനഃ .
ദ്വിജോ ഭൂത്വാ ശുഭേ കാലേ ബലിം വൈരോചനം ജഗൗ .. 2,73.75 ..

ത്രൈലോക്യസ്യ ഭവാന്രാജാ ത്വയി സർവം പ്രതിഷ്ഠിതമ് .
ദാതുമർഹസി മേ രാജന്വിക്രമാംസ്ത്രീനിതി പ്രഭുഃ .. 2,73.76 ..

ദദാമീത്യേവ തം രാജാ ബലിർവൈരോചനോഽബ്രവീത് .
വാമനം തം ച വിജ്ഞായ തതോഽദാന്മുദിതഃ സ്വയമ് .. 2,73.77 ..

സ വാമനോ ദിവം ഖം ച പൃഥിവീം ച ദ്വിജോത്തമാഃ .
ത്രിഭിഃ ക്രമൈർവിശ്വമിദം ജഗദാക്രാമത പ്രഭുഃ .. 2,73.78 ..

അത്യരിച്യത ഭൂതാത്മാ ഭാസ്കരം സ്വേന തേജസാ .
പ്രകാശയന്ദിശഃ സർവാഃ പ്രദിശശ്ച മഹായശാഃ .. 2,73.79 ..

ശുശുഭേ സ മഹാബാഹുഃ സർവലോകാൻപ്രകാശയൻ .
ആസുരീം ശ്രിയമാഹൃത്യ ത്രീംല്ലോകാംശ്ച ജനാർദ്ദനഃ .. 2,73.80 ..

സ പുത്രപൗത്രാനസുരാൻപാതാലതലമാനയൻ .
നമുചിഃ ശംബരശ്ചൈവ പ്രഹ്രാദശ്ചൈവ വിഷ്ണുനാ .. 2,73.81 ..

ക്രൂരാ ഹതാ വിനിർദൂതാ ദിശഃ സംപ്രതിപേദിരേ .
മഹാഭൂതാനി ഭൂതാത്മാ സവിശേഷാണി മാധവഃ .. 2,73.82 ..

ബലിം ചം സബലം വിപ്രാസ്തത്രാദ്ഭുതമദർശയത് .
തസ്യ ഗാത്രേ ജഗത്സർവമാത്മാനമനുപശ്യതി .. 2,73.83 ..

ന കിഞ്ചിദസ്തി ലോകേഷു യദവ്യാപ്തം മഹാത്മനാ .
തദ്വൈ രൂപമുപേന്ദ്രസ്യ ദേവാദാനവമാനവാഃ .. 2,73.84 ..

ദൃഷ്ട്വാ സംമുമുഹുഃ സർവേ വിഷ്ണുതേജോവിമോഹിതാഃ .
ബലിഃ സിതോ മഹാപാശൈഃ സബന്ധുഃ സസുത്ദൃദ്ഗണഃ .. 2,73.85 ..

വിരോചനകുലം സർവം പാതാലേ സന്നിവേശിതമ് .
തതഃ സർവാമരൈശ്വര്യം ദത്ത്വേന്ദ്രായ മഹാത്മനേ .. 2,73.86 ..

മാനുഷേഷു മഹാബാഹുഃ പ്രാദുരാസ ജനാർദ്ദനഃ .
ഏതാസ്തിസ്രഃ സമൃതാസ്തസ്യ ദിവ്യാഃ സംഭൂതയഃ ശുഭാഃ .. 2,73.87 ..

മാനുഷ്യഃ സപ്ത യാസ്തസ്യ സാഗ്രഗാസ്താ നിബോധത .
ത്രേതായുഗേ തു ദശമേ ദത്താത്രേയോ ബഭൂവ ഹ .. 2,73.88 ..

നഷ്ടേ ധർമേ ചതുർഥശ്ച മാർകണ്ഡേയപുഃ സരഃ .
പഞ്ചമഃ പഞ്ചദശ്യാം തു ത്രേതായാം സംബഭൂവ ഹ .. 2,73.89 ..

മാന്ധാതാ ചക്രവർത്തിത്വേ തസ്യോതഥ്യഃ പുരസ്സരഃ .
ഏകോനവിംശയാം ത്രേതായാം സർവക്ഷത്രാന്തകൃദ്വിഭുഃ .. 2,73.90 ..

ജാമദഗ്ന്യസ്തദാ ഷഷ്ഠേ വിശ്ഹാമിത്രപുരസ്സരഃ .
ചതുർവിംശേ യുഗേ രാമോ വസിഷ്ഠേന പുരോധസാ .. 2,73.91 ..

സപ്തമോ രാവണസ്യാർഥേ ജജ്ഞേ ദശരഥാത്മജഃ .
അഷ്ടമോ ദ്വാപരേ വിഷ്ണുരഷ്ടാവിംശേ പരാശരാത് .. 2,73.92 ..

വേദവ്യാസസ്തതോ ജജ്ഞേ ജാതൂകർണ്യപുരസ്സരഃ .
തഥൈവ നവമേ വിഷ്ണുരദിത്യാഃ കശ്യപാത്മജഃ .. 2,73.93 ..

ദേവക്യാം വസുദേവാത്തു ജാതോ ഗാർഗ്യപുരസ്സരഃ .
അപ്രമേയോ നിയോഗശ്ച യതകാമവരോ വശീ .. 2,73.94 ..

ക്രീഡതേ ഭഗവാംല്ലോകേ ബാലഃ ക്രീഡനകേരിവ .
ന പ്രമാതും മഹാബാഹും ശക്യോഽസൗ മധുസൂദനഃ .. 2,73.95 ..

പരം ഹ്യവരമേതസ്മാദ്വിശ്വരൂപാന്ന വിദ്യതേ .
അഷ്ടാവിംശതികേ തദ്വദ്ദ്വാപരസ്യാഥ സംക്ഷയേ .. 2,73.96 ..

നഷ്ടേ ധർമേ തദാ ജജ്ഞേ വിഷ്ണുർവൃഷ്ണികുലേ പ്രഭുഃ .
കർതും ധർമവ്യവസ്ഥാനമസുരാണാം പ്രണാശനമ് .
മാഹയൻസർവഭൂതാനി യോഗാത്മാ യോഗമായയാ .. 2,73.97 ..

പ്രവിഷ്ടോ മാനുഷീം യോനിം പ്രച്ഛന്നശ്ചരതേ മഹീമ് .. 2,73.98 ..

വിഹാരാർഥം മനുഷ്യേഷു സാംദീപനിപുരസ്സരഃ .
യത്ര കംസം ച ശാല്വം ച ദ്വിവിദം ച മഹാസുരമ് .. 2,73.99 ..

അരിഷ്ഠം വൃഷഭം ചൈവ പൂതനാം കേശിനം ഹയമ് .
നാഗം കുവലയാപീഡം മല്ലം രാജഗൃഹാധിപമ് .. 2,73.100 ..

ദൈത്യാന്മാനുഷദേഹസ്ഥാൻസൂദയാമാസ വീര്യവാൻ .
ഛിന്നം ബാഹുസഹസ്രം ച ബാണസ്യാദ്ഭുതകർമണാ .. 2,73.101 ..

നരകശ്ച ഹതഃ സംഖ്യേ യവനശ്ച മഹാബലഃ .
ഹൃതാനി ച മഹീപാനാം സർവരത്നാനി തേജസാ .. 2,73.102 ..

കുരുവീരാശ്ച നിഹതാഃ പാർഥിവാ യേ രസാതലേ .
ഏതേ ലോകഹിതാർഥായ പ്രാദുർഭാവാ മഹാത്മനഃ .. 2,73.103 ..

അസ്മിന്നേവ യുഗേ ക്ഷീണേ സംധ്യാശിഷ്ടേ ഭവിഷ്യതി .
കൽകിർവിഷ്ണുയശാ നാമ പാരാശര്യഃ പ്രതാപവാൻ .. 2,73.104 ..

ദശമോ ഭാവ്യസംഭൂതോ യാജ്ഞവൽക്യപുരസ്സരഃ .
അനുകർഷൻസ വൈ സേനാം ഹസ്ത്യശ്വരഥസംകുലാമ് .. 2,73.105 ..

പ്രഗൃഹീതായുധൈർവിപ്രൈർവൃതഃ ശതസഹസ്രശഃ .
നാത്യർഥം ധാർമികാ യേ ച യേ ച ധർമദ്വിഷഃ ക്വചിത് .. 2,73.106 ..

ഉദീച്യാന്മധ്യദേശാംശ്ച തഥാ വിന്ധ്യാ പരാന്തികാൻ .
തഥൈവ ദാക്ഷിണാത്യാംശ്ച ദ്രവിഡാൻസിംഹലൈഃ സഹ .. 2,73.107 ..

ഗാന്ധാരാൻപാരദാംശ്ചൈവ പഹ്ലവാൻപവനാഞ്ഛകാൻ .
തുബരാഞ്ഛബരാംശ്ചൈവ പുലിന്ദാൻബരദാൻ വസാൻ .. 2,73.108 ..

ലംപാകാനാങ്ധ്രലകാൻപുണ്ഡ്രാൻകിരാതാംശ്ചൈവ സ പ്രഭുഃ .
പ്രവൃത്തചക്രോ ബലവാന്മ്ലേച്ഛാനാമന്തകൃദ്ബലീ .. 2,73.109 ..

അദൃശ്യഃ സർവഭൂതാനാം പൃഥിവീം വിചരിഷ്യതി .
മാനവഃ സ തു സംജജ്ഞേ ദേവസേനസ്യ ധീമതഃ .. 2,73.110 ..

പൂർവജന്മനി വിഷ്ണുര്യഃ പ്രമിതിർനാമ വീര്യവാൻ .
ഗോത്രേണ വൈ ചന്ദ്രമസഃ പൂർണേ കലിയുഗേഽഭവത് .. 2,73.111 ..

ഇത്യേതാസ്തസ്യ ദേവസ്യ ദക്ഷസംഭൂതയഃ സ്മൃതാഃ .
തന്തം കാലം ച കായം ച തത്തദുദ്ദിശ്യ കാരണമ് .. 2,73.112 ..

അംശേന ത്രിഷു ലോകേഷു താസ്താ യോനീഃ പ്രപത്സ്യതേ .
പഞ്ചവിംശേ സ്ഥിതഃ കല്പേ പഞ്ചവിംശത്സ വൈ സമാഃ .. 2,73.113 ..

വിനിഘ്നൻസർവഭൂതാനി മാനുഷാനേവ സർവശഃ .
കൃത്വാ ബീജാവശേഷാം തു മഹീം ക്രൂരേണ കർമണാ .. 2,73.114 ..

ശാന്തയിത്വാ തു വൃഷലാൻപ്രായശസ്താന ധാർമികാൻ .
തതഃ സ വൈ തദാ കൽകിശ്ചരിതാർഥഃ സസൈനികഃ .. 2,73.115 ..

കർമണാ നിഹതാ യേ തു സിദ്ധാസ്തേ തു പുനഃ സ്വയമ് .
അകസ്മാത്കുപിതാന്യോന്യം ഭവിഷ്യന്തി ച മോഹിതാഃ .. 2,73.116 ..

ക്ഷപയിത്വാ തു താൻസർവാൻഭാവിനാർഥേന ചോദിതഃ .
ഗങ്ഗായമുനയോർമധ്യേ നിഷ്ഠാം പ്രാപ്സ്യതി സാനുഗഃ .. 2,73.117 ..

തതോ വ്യതീതേ കല്പേ തു സമാപ്തേ സഹസൈനികേ .
നൃപേഷ്വഥ വിനിഷ്ടേഷു തദാ ത്വപ്രഗ്രഹാഃ പ്രജാഃ .. 2,73.118 ..

വ്യ
രക്ഷണേ വിനിഷ്യത്തേ തു ഹത്വാ ചാന്യോന്യമാഹവേ .
പരസ്പരത്ദൃതസ്വാശ്ച നിരാനന്ദാഃ സുദുഃഖിതാഃ .. 2,73.119 ..

പുരാണി ഹിത്വാ ഗ്രാമാംശ്ച തുല്യാസ്താ നിഷ്പരിഗ്രഹാഃ .
പ്രനഷ്ടശ്രുതിധർമാശ്ചനഷ്ടധർമാശ്രമാസ്തഥാ .. 2,73.120 ..

ഹ്രസ്വാ അല്പായുഷശ്ചൈവ ഭവിഷ്യന്തി വനൗകസഃ .
സരിത്പർവതസേവിന്യഃ പത്രമൂലഫലാശനാഃ .. 2,73.121 ..

ചീരപത്രാജിനഘരാഃ സംകരം ഘോരമാസ്ഥിതാഃ .
അല്പായുഷോ നഷ്ടവാർതാ ബഹ്വാബാധാഃ സുദുഃഖിതാഃ .. 2,73.122 ..

ഏവം കാഷ്ഠാമനുപ്രാപ്താഃ കലിസംധ്യാംശകേ തദാ .
പ്രജാഃ ക്ഷയം പ്രയാസ്യന്തി സാർദ്ധം കലിയുഗേന തു .. 2,73.123 ..

ക്ഷീണേ കലിയുഗേ തസ്മിൻപ്രവൃത്തേ ച കൃതേ പുനഃ .
പ്രപത്സ്യന്തേ യഥാന്യായം സ്വഭാവാദേവ നാന്യഥാ .. 2,73.124 ..

ഇത്യേതത്കീർത്തിതം സർവം ദേവാസുരവിചേഷ്ടിതമ് .
യദുവംശപ്രസംഗേന മഹദ്വോ വൈഷ്മവം യശഃ .. 2,73.125 ..

തുർവസോസ്തു പ്രവക്ഷ്യാമി പൂരോർദ്രുഹ്യോരനോസ്തഥാ .. 2,73.126 ..

ഇതി ശ്രീബ്രഹ്മാണ്ഡേ മഹാപുരാണേ വായുപ്രോക്തേ മധ്യമഭാഗേ തൃതീയ ഉപോദ്ധാതപാദേ വിഷ്ണുമാഹാത്മ്യവർണനം നാമ ത്രിസപ്തതിതമോഽധ്യായഃ .. 73..
ഓം · P.R.IYER 28.3.2024

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/മധ്യഭാഗഃ/അധ്യായഃ_73&oldid=48661" ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

19 ജനവരീ 2016 (തമേ) ദിനാങ്കേ 11:53 സമയേ അന്തിമപരിവർതനം ജാതമ്

പാഠഃ ക്രിയേടിവ കാ’മൻസ ഐട്രിബ്യൂശന/ശേയര-അലാഇക അഭിജ്ഞാപത്രസ്യ അന്തർഗതതയാ ഉപലബ്ധഃ അസ്തി; അന്യാഃ സംസ്ഥിത്യഃ അപി സന്തി . അധികം ജ്ഞാതുമ് അത്ര ഉപയോഗസ്യ സംസ്ഥിതിം പശ്യതു .